

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXVIII. évfolyam 12. szám. 2017. június 15.

Ára 0,80 lej

Református egységfesztivál: Őrizd a várat!

Jelenlét, merítés és továbbadás – e szavakkal foglalható össze tömören a május 20-án tartott Református Egység Fesztivál, amelynek a nagyváradi vár adott otthont. Nem véletlen a Királyhágómelléki Református Egyházkerület által megszervezett nagyszabású rendezvény jelmondata sem: **Őrizd a várat!** A változatos programkínálatban szinte kivétel nélkül központi téma volt a közösségvállalás ereje.

A nap első részében a résztvevők közös énekléssel dicsőítették az Urat; az ünnepi istentiszteletet az alkalmi beszédek, illetve szavalat és úrvacsoraosztás követte. A népnüppély istentiszteletén számos térség képviseltette magát, így Kató Béla erdélyi püspök, Steinbach József dunántúli püspök, Csomós József

Prózsa Lilla Zsuzsanna

(Folytatása a 4. oldalon)

Fotó: Kiss Gábor

Kiáll az erdélyi reformátusok mellett a Református Egyházak Világközössége

Kató Béla püspökkel tartott megbeszélést Jerry Pillay, a Református Egyházak Világközösségének (REV) elnöke. A találkozón Kató Béla püspök beszámolt arról, hogy a restitúció okozta nehézségek akadályozzák az egyházat küldetése teljesítésében, a világközösség elnöke ebben a kérdésben is segítségét ajánlotta fel egyházkerületünknek.

Az egyházi eljárók a találkozón kitértek azokra a problémákra, amelyekkel az egyház jelenleg szembenéz. A fogadóbizottság felvázolta

az egyháztagekat érintő gondokat, a létszámcsökkenés problémáját, illetve ennek orvoslására irányuló intézkedéseket.

Jerry Pillay elnök a beszélgetést követően elmondta: Románia jövőben ünnepli egyesülésének centenáriumát, de az integráció és elfogadás jelenlegi szintje még kívánnivalót hagy maga után.

„A Református Egyházak Világközössége kiáll az erdélyiek és a református egyház mellett ebben az időszakban. Megpróbál megoldásokat keresni a múlt sebeinek gyógyítására, de az igazság ügyére is hangsúlyt fektet, hiszen a társadalom tagjaiként a magyar emberek száz év után is kívülállónak érzik magukat szülőföldjükön” – foglalta össze a világközösség elnöke. Hozzátette: „az egyháznak nem könnyű ezzel a problémával foglalkoznia, kívülállók segítségére van szüksége, a Református Egyházak Világközössége pedig betöltheti ezt a szerepet – nyomást gyakorolhat, globális szinten is ismert-

Fotó: Kiss Gábor

Kató Béla püspök és Jerry Pillay elnök

(Folytatása az 5. oldalon)

Megújult Szenczi Molnár síremléke

Rövid, ám felemelő ünnepség tanúi lehetnek mindazok, akik május 19-én a Házsongárdi temetőben jártak: a reformáció 500. évfordulójának évében a Kolozsvári Református Kollégium diákjai felújították a zsoldárfordító Szenczi Molnár Albert síremlékét.

A megnyitó alkalmával Székely Árpád igazgató elmondta: tavaly ősszel Ósz Előd levéltárossal beszélgetve merült fel az ötlet, hogy a kollégium tanárainak síremlékét a diákokkal együtt rendbe kellene tenni, egyúttal pedig a Szenczi Molnár Albertét is. Az ötletet tett követte: a kollégium szakiskolájának asztalos diákjaival közösen sikerült felújítani az egykor a Szenczi család tulajdonában levő síremlékét.

Kiss-Cserey Zoltán Attila iskolalelkész rövid áhítatát követően Székely Árpád igazgatókarnagy vezetésével az iskola kórusa énekelt, majd Péter Csaba vallásánár emlékezett meg az 1574-ben a Pozsony megyei Szencen született reformátorról. Hazai tanulmányokat követően 1590-ben Németországba indult. Wittenbergben, Heidelbergben, később Strassburgban tanult. Végigkóborolta fél Magyarországot, hogy pártfogó-

Somogyi Botond

(Folytatása az 6. oldalon)

Tanulságos igék

Ezékiásról (III.)

Az Úrban való bizalom

Rabsaké azt mondta nekik: Mondjátok meg Ezékiásnak: Ezt üzeni a király, Asszírria nagy királya: „Miben bizakodtál?” (2Kir 18,19)

Ma már elégük van az embereknek a nagy szavakból, sokkal inkább arra vágnak, valaki mutasson fel valamit az életében, egy mély meggyőződést, vagy így is fogalmazhatnánk: élő hitet. Ma a keresztyéneknek őszintén el kell mondaniuk, miben hisznek, mit jelent számukra Isten.

Ebben az igében a bizalomról van szó, amely szép dolog. Mert mit ér például egy házasság bizalom nélkül? Ahol nincs bizalom, ott minden meghal. Ebben az igében azonban az Istenbe vetett bizalom kerül figyelmünk középpontjába, amely támasz az ember számára. A zsolttárok nem győznek eleget zengedezni erről, ezért azokat a bizalom énekeinek is nevezhetnénk. A bizalom csodálatos gyógyszer a hit válságának idejében. Isten gyermekeit ez sokszor gyógyította az évezredek során.

Ezékiás nehéz helyzetben van. Ott van számára is a kihívás: tud-e Istenben bízni? Az ellenség halállal s a város elpusztításával fenyegetőzik. Ebben a helyzetben megszólal Ézsaiás. Ő bátorítja a királyt, hogy merjen Istenben bízni.

Miben bízol? – szegzi Rabsaké Ezékiásnak a kérdést. Ezt Szanherib egyik főembere veti oda a királynak, akit azért küldtek, hogy Ezékiás és népe adja meg magát. Rabsaké nagyon ért a beszédhez. Hol hízeleg, hol csúfolódik, hol fenyeget. Így próbálja Ezékiás Istenbe vetett bizalmát megtörni. S ha ez a bizalom eltűnik, akkor tudja, hogy nyert ügye van, a város el is van foglalva. Különös, hogy rövid beszédében hétszer találkozunk a „bizalom” szóval. Azt akarja szavaival megmutatni, hogy Ezékiás és a nép Istenben való bizalma hiábavaló. Mert milyen bizalom az, amire ti támaszkodtok? – teszi fel a kérdést. S ezzel azt akarja mondani: ennek semmi alapja nincs. Az Ezékiás Istenében nem érdemes bízni, mert ő sem tud megszabadítani. Persze ez csupa hazugság, de a diktátorok, zsarnokok mindig is ezt az eszközt vetették be, hogy egy nép hitét, erkölcsét megromsítsák. És ezalól az egyház sem kivétel. Az első századokban a keresztyéneket méregkeverőknek nevezték. A kommunizmus idején a hitvalló keresztyéneket azzal vádolták, hogy fel akarják forgatni az állam rendjét.

Rabsaké számára a dolog világos: Isten nem fogja megmenteni a népét. Az ő akarata az, hogy én itt álljak a város kapuja előtt – mondja az ellenség főembere. Nem csoda, hogy Ezékiásék megrettennek. Ez a pogány szájára vette Isten nevét, és a nép anyanyelvén szólott hozzájuk. Így próbál még meggyőzőbb lenni. Felszólítja az embereket, adják meg magukat Szanheribnek, cserében nyugodt, békés életet helyez kilátásba.

Látjuk, hogy az ellenség hogyan próbálja lépésről lépésre lerombolni egy nép hitét, Istenbe vetett bizalmát. És ez mind a mai napig így történik. Az igaz Istent mindig egy szintre helyezik a bálványokkal. Isten nem több, mint amit ez a föld tud kínálni nekünk. Minek bízni Istenben, hiszen az ember maga is mindent meg tud teremteni a maga számára, nélküle is lehet boldogulni. És milyen sikere van! Hány ember van ma is, aki gyakorlatilag már teljesen elszakadt hittől, Istentől, egyháztól, aki már csak magában bíz.

A mi helyzetünk ma is hasonló azoknak az embereknek a helyzetéhez, akik ott álltak Jeruzsá-

Bibliaolvasó kalauz

Július

1	Szo	Jób 22,1–20	ApCsel 24,1–9
2	V	Jób 22,21–30	ApCsel 24,10–21
3	H	Jób 23	ApCsel 24,22–27
4	K	Jób 24,1–17	ApCsel 25,1–5
5	Sze	Jób 24,18–25	ApCsel 25,6–12
6	Cs	Jób 25	ApCsel 25,13–27
7	P	Jób 26	ApCsel 26,1–23
8	Szo	Jób 27,1–10	ApCsel 26,24–32
9	V	Jób 27,11–23	ApCsel 27,1–8
10	H	Jób 28,1–11	ApCsel 27,9–26
11	K	Jób 28,12–28	ApCsel 27,27–44
12	Sze	Jób 29,1–17	ApCsel 28,1–10
13	Cs	Jób 29,18–25	ApCsel 28,11–15
14	P	Jób 30,1–15	ApCsel 28,16–31
15	Szo	Jób 30,16–31	1Kor 1,1–17
16	V	Jób 31,1–23	1Kor 1,18–31
17	H	Jób 31,24–40	1Kor 2,1–5
18	K	Jób 32	1Kor 2,6–16
19	Sze	Jób 33	1Kor 3,1–5
20	Cs	Jób 34	1Kor 3,6–23
21	P	Jób 35	1Kor 4,1–13
22	Szo	Jób 36,1–25	1Kor 4,14–21
23	V	Jób 36,26–37,13	1Kor 5
24	H	Jób 37,14–24	1Kor 6,1–8
25	K	Jób 38,1–38	1Kor 6,9–20
26	Sze	Jób 38,39–39,30	1Kor 7,1–16
27	Cs	Jób 40,1–14	1Kor 7,17–24
28	P	Jób 40,15–41,26	1Kor 7,25–40
29	Szo	Jób 42,1–6	1Kor 8
30	V	Jób 42,7–17	1Kor 9,1–18
31	H	Jóel 1,1–12	1Kor 9,19–23

lem falai mellett. A mai Rabsakék alá akarják ázni hitünket, el akarják venni reménységünket. De milyen jó, hogy ma is van gyülekezet, amelyik mindennek ellenére ki meri mondani: az Úrban bízom! Ez nagy kegyelem és Isten ajándéka, ez csoda. Mi abban az Úrban bízunk, aki nem egy gondolat, nem egy személytelen hatalom, nem egy vallásos érzés. Ő nem sors, nem természet és nem véletlen. A mi Istenünknek van neve. Ezt a nevet kijelentette nekünk, hogy mi azt segítségül tudjuk hívni. Dávid ezzel a névvel az ajkán mert kiállni Góliát ellen, és ebben a névben győzte le őt. Illés ezzel a névvel szállt szembe Baál négyszázötven prófétájával, és győzte le őket. Mi ezt a nevet Jézus Krisztusban kaptuk meg a maga teljességében. A mi bizalmunk nem akármire épül, hanem Istenre, aki a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja.

Az élő Istenben való bizalom, az ő hangjára való figyelés ma is olyan fegyver, ami minden felett diadalmaskodik. A mai Rabsakék és Szanheribek is sok mindent ígéretnek: jólétet, élvezeteket, boldogságot. A kérdés az, mi kinek hiszünk, mi kiben bízunk? A világban és abban, amit a világ tud adni nekünk, vagy pedig Istenben és abban, amit Isten tud adni nekünk?

Ma is igaz a zsolttár szava: „Mert szégyent nem vallanak, / Akik hozzád esedeznek, / Azok pironkodjanak, / Akik hitetlenül élnek.” Rabsaké, Szanherib már nem létezik, betemette őket a történelem. De a mi Urunk él, és uralkodik nemzetségről nemzetségre. Boldog ember, aki benne bíz. Légy te is ilyen boldog ember!

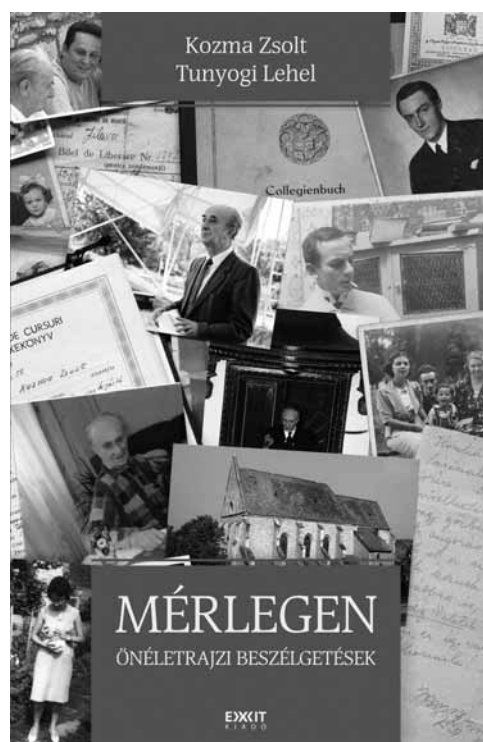
Lőrincz István

Könyvespolc

Kozma Zsolt, Tunyogi Lehel: Mérlegen

Az egész életutam nem a környezetem, barátaim, családom és nem is a lelkiismeretem mérlegén van, hanem azén, aki „hiteles mérleggel” mér engem – írja a *Mérlegen* című könyv előszavában Kozma Zsolt nyugalmazott teológiai tanár. Az Exit Kiadó gondozásában megjelent könyvben számos életrajzi írásból bontakozik ki Kozma Zsolt személye, akit az idén tavasszal elhunyt Tunyogi Lehel lelképásztor bírt szóra néhány évvel ezelőtt. Az Önéletrajzi beszélgetések alcímet viselő kötetből megismerhetjük a teológián évtizedekig tanító tanár családját, gyermekkorát, életútját, munkásságát. Azét a professzorét, aki az évek folyamán több teológusgenerációnak vált példaképévé.

A *Mérlegen* című könyv megrendelhető iratterjesztésünkénél, megvásárolható a kolozsvári Biblos könyvesboltban, valamint az Exit Kiadó terjesztési helyein.

Isten mindig velem lesz

Egy konfirmandus naplójából

Ezelőtt két évvel, amikor elkezdünk kátéórára járni, arra gondoltunk, hogy két év múlva konfirmálunk, és milyen jó lesz. De nem azért vártuk, hogy saját szavainkkal kimondjuk, hiszünk Istenben, szeretjük őt, ezután neki élünk és engedelmeskedünk, illetve úrvacsorát vehetünk, hanem azért, hogy ajándékokat kapjunk. Akkor még nem tudtuk értékelni azt, hogy Isten szövetségéhez tartozunk, amit én nagyon sajnálok. Óráról órára rendszeresen tanultunk, mindig jelen voltunk. Hamar eltelt e két év. Azon kaptuk magunkat, hogy ott állunk a konfirmálás előtt egy pár héttel. Kezdtek megérteni, mit jelent a konfirmálás.

Közeledett az utolsó hét, amelyen minden nap elmentünk a templomba, és elpróbáltuk a liturgiát. Napról napra egyre feszültebbek lettünk, a lelkipásztor próbálta elmagyarázni, hogy nem kell félni, mi mégis másképp éreztük. Olyan érzések kavargtak bennem az utolsó héten, ami leírhatatlan volt. Tudtam, Isten ott lesz velem, és segíteni fog nekem. Azt is tudtam és érzem, Isten mindig velem van, nemcsak a konfirmáció alkalmával.

Ott álltunk a konfirmálás előtt egy nappal, én viszont teljesen megnyugodtam. Nem tudom, mit éreztem, de nyugodt lettem tőle. Tudom, ezt Isten akarta így. Másnap reggel sokféle gondolatom, érzésem támadt. Öltözködés közben féltem, hogy elrontok valamit.

Indulni kellett a parókia felé. Amíg felsétáltam, elgondoltam, hogy itt véget érnek a csodálatos, néha bosszantó kátéórák és a játékos, de tanulságos vallásórák. Lassan megérkeztem.

Ott volt mindenki... lát-szott rajtam, hogy félek, ideges vagyok... Érkezett a tiszteletes asszony, mondott egy áldást, amittől mindenki megnyugodott... és kellett menni a templomba. Leírhatatlan boldog voltam, hogy végre átélhetem azt, amiről eddig csak álmodozni mertem. Nyugodt voltam, amit Istennek köszönhetek.

Bementünk a templomba, és leültünk a helyünkre. A tiszteletes úr szívhez szóló istentiszteletet tartott. Gyönyörű volt. Amikor a szószékből lejött, kissé félni kezdtem, de amikor rám került a sor, és nekem tette fel a kérdést, valahogyan ismét megnyugodtam és megértettem, nem kell félnem. Felálltam és elmondtam a választ... Nagy megkönnyebbülés volt, amikor a lelkipásztor osztotta az úrvacsorát.

Úrvacsorát vettünk életünkben először, ami számunkra felejthetetlen élmény volt. Ekkor biztos voltam abban, hogy mindazt, ami történt velem, Istennek köszönhetem. Ha volt kételyem, elmúlt. Megbizonyosodtam: Isten mindig velem volt, van és lesz. Az egészben az a rossz, hogy vége van a csodálatos káté-

A reformáció 500 éves emlékére hársfát ültettünk. Kijelenthetjük, hogy a fa él és élni is fog sokáig

és vallásóráknak. Azért mégsem szomorkodok, inkább hálát adok Istennek mindenért: a sok szép vallásóráért, kátéóráért és azért is, hogy életem legszebb, legfontosabb pillanatában velem volt.

Szabó Beatrix, Szárazajta

Reformátusnak lenni

A reformáció jubileumi évében lapunk sorozatában lelkipásztorok, laikusok igyekeznek megosztani gondolataikat az olvasókkal arról, mit jelent a reformátusság, miért gondolják úgy, hogy érdemes reformátusnak lenni.

Mit jelent nekem a reformátusság?

Számomra református létem a biztos talajt jelentette, amelybe gyökeret eresztett földi életem. Mezőségi magyar faluban születtem, ahol a református templom jelentette és jelenti még ma is a falu közepét. Minden más közösségi épület és intézmény – iskola, kultúrotthon – a templomtól számított idői vagy térbeli távolságra létezik. Kíváncsi gyermeklelkem és a Debreczeni László tervezte szép pókai templom úgy nőtt össze bennem fél évszázaddal ezelőtt, hogy a legszebb erdélyi gótikus templomokat is igazából csak turistaszemmel tudom nézni. Erdély egyik legszebb templomában, a román kori harinai szász evangélikus templomban

fogalmazódott meg bennem: szép, értékes, régi, de nem az „én templomom”.

A pókai református templomot nem egyszemélyes kisajátításként határozta meg birtokos formában, de mai napig – és hiszem: mindvégig – összetartozunk, mert ott kereszteltek meg, és ott is konfirmáltam. Ez a szentséges és jelképes egyházi esemény határozta meg tudatos és tudatlan hovatartozásomat, s így mai és mindenkori identitásom emléktáblája. Gyermekkorom erős református öntudatú közösségének biztonságából kikandikálva először sajnálattal vettem tudomásul, hogy nem mindenki magyar református. Ez nem mások egyfajta lekicsinylése, ha-

nem hitünk és egyházunk, templomunk és vallásunk hűségese értékelése, mert ami biztosságot ad állandóan változó világunkban, az nagyon nagy érték, s ami lelki nyugalommal tölti el a gyermeki szívet, az igazi áldás.

Nem tudtam még akkor a jézusi hívás szó szerinti idézetét: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, (...) és én megnyugvást adok nektek” (Mt 11,28), de azt tudtam, mi, pókai magyar reformátusok igazak vagyunk és igazságosak. Nem ismertem én még akkor a Római levél ötszáz éves személyes megszólítását: „az igaz ember hitből fog élni” (Róm 1,17), de ismertem a darócruhás falubeli presbitereket, akik hét közben kaszával a vállukon előttünk mentek le a rétre, de vasárnap egy fejfel magasabbnak láttuk őket az átlagembereknél, mert ők voltak a mi templomunk szolgálattevői.

Szülőfalum magyar református közösségi ereje nemcsak szépreményű indítás volt, hanem egész életen át kísérő menedék. Hat és fél évtizedes tapasztalattal a hátam mögött hálásan veszem számba ezt a lelki menedéket,

ami mindaddig elkísért, megőrzött és megsegített, biztatást adott és méltóságot életemnek.

Pontosan egy negyedszázaddal ezelőtt peregrinusként az alsó-szászországi egyetemi város, Göttingen utcáin sétáltam egy anyaországi ismerőssel, s vettük számba a száznál is jóval több márványtábla jelenlétét a házfalakon, olvastuk Gyarmathi Sámuel, Bolyai Farkas, Körösi Csoma Sándor nevét. Tőlünk egy kicsit nyugatabbra élő ismerősöm halkán állapította meg: mind a három magyar erdélyi, mire és hangosan és büszkén egészítettem ki: erdélyi magyar reformátusok – mint én.

Ötvös József

Református egységfesztivál: Őrizd a várat!

(Folytatás az 1. oldalról)

tiszáninneri, Halász Béla délvidéki, Fekete Károly tiszántúli, Csáti Szabó Lajos horvátországi, Zán Fábrián Sándor kárpátaljai, Fazakas László felvidéki püspök, illetve Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus püspök is szolgált.

Az ünnepi istentisztelet igehirdetője, B. Szabó István dunamelléki püspök, valamint több hozzászóló rámutatott: „a magyar reformátusság megmaradásának záloga, ha megőrzi a rábizott várat, Isten ígését, Krisztus igazságát”. Emellett arra buzdították a résztvevőket, hogy cselekvő szolgálattal hirdessék Isten dicsőségét, és ne feledkezzenek meg a közösségvállalás végtelen erejéről sem. Viszont az egység napjának programjai a családok teljes egészét kívánták megszólítani: minden korosztály kedvére válogathattak a változatos nagy előadások, konferenciák, kiállítások, gyermek-, ifjúsági, illetve nőszövetségi programok közül. Az érdeklődők a könyvvásár kiadói sátrait is meglátogathatták.

A legkisebbek számára a gyermekprogramokat a helyi kézművesek, valamint az Arany Kapu Egyesület és a Zabhegyező Egyesület biztosította. A gyerekzónában nemezelést, varrást, vésést, és számos egyéb izgalmas kézműves tevékenységet próbálhattak ki az érdeklődők.

A nőszövetség programpontjai is igencsak népszerűek voltak. Lukács Olga egyháztörténész *A reformáció hatása a nőnevelésre* címmel tartott előadást. Ezt követően a magyarság helyzetéről, illetve napjaink öncsonkolási formáiról beszélt Békefy Lajos szerkesztő, aki börtönlelkészként is tevékenykedett. *A Magyar egység – Solus Christusban* című előadásán nemcsak a fel-

nőttekhez, hanem az X és Y generációhoz is szólni kívánt: „Nem csonkolás az, ha olyan modern világban élünk, amelyről kiderül, hogy tele van sokistenhittel? Sokan elveszítették a Szentháromság hitét, és helyette ezer meg ezer apró istenség keletkezett. Politeista világban élünk, mert sokunknak önmaga lett az Istene. Ezt idoliátrizmusnak nevezném, amikor szelfizti magát az ember, és folyamatosan belegyönyörködik magába. Technikai bravúr. De a szemlélet milyen?” Ugyanazon előadás keretében Békefy-Röhrig Klaudia, nyugalmazott református lelkész, országos missziói előadó

A várad-i fesztiválon egyházkerületünk sajtóközpontja is jelen volt

tek, idősek és különböző régiók képviselői. „Az egy akarattal való együttlét azt eredményezte, hogy az első tanítványok egy szívvel, egy emberként dicsőítették Istent, mégpedig imádkozással, énekszóval, és egyek voltak a kenyér megtörésében. Így voltunk ma mi is együtt, és ebben az egységben van a mi erőnk” – foglalta össze Békefy-Röhrig Klaudia.

Az utolsó, *Meggyógyultam!* című pódiumbeszélgetés számos, napjainkban tabuként kezelt, kényes témáról szólt: a rákbetegség, a női test és sors, Isten, halál és élet kapcsolata. Aczél Dórát, a cukorbeteg és onkológiai megbetegedéssel élő gyermekeknek és kamaszoknak szóló Yuppi Tábor alapítóját Visky István kérdezte tapasztalatairól, emlékeiről. Dóra nyíltan beszélt kamaszkori kórházi élményeiről. Gyógyulását követően gondolatait könyv formájában osztotta meg a nagyerdemével. *Fájdallam* címet viselő könyvét a fesztivál könyvvásárán résztvevő Koinónia Kiadó standjánál dedikáltni is lehetett a szerzővel.

Három kiállítás közül is válogathattak azok, akik másképpen kívántak kikapcsolódni: a budapesti Erdélyi Gyülekezet kopjafakiállítás mellett Adorjáni László és Fazakas Csaba karikatúraállítását, valamint a várbán található állandó református kiállítást is megtekinthették az érdeklődők. A nap második fele Dévai Nagy Kamilla koncertjével, valamint a debreceni Csokonai Színház Bánk Bán operakonzertjével zárult. A reformáció kezdetére való emlékezés hangulatáról, barokkzenekonzertjével a Continuo együttes gondoskodott. Viszont a szilágybagosi mandolinzenekar, a bihardiószegi furulyások, valamint az Élő Kövek és az Új Szövetség fellépései is színesítették a programkínálatot. Annak érdekében, hogy a színház se maradjon ki a reformáció ünnepléséből, a nagyváradi-velencei gyülekezet színjátszócsoportja igencsak tanulságos, vallásos tematikájú darabbal készült: Sütő András *Fügedes a pokolban, avagy Sárónak nárcisza* című alkotását vitték színpadra.

A gyerekeket változatos kézműves foglalkozások várták

gondolata is jól összefoglalta a fesztivál hangulatát és szellemiségének magját, miszerint „ott voltunk otthon, ahol egy szívvel és lélekkel voltunk együtt”.

És valóban így volt. Együtt ünnepeltek, énekeltek, gondolatokat osztottak meg és lelkiükben gazdagodtak gyerekek, kamaszok, felnőtt-

Fotók: Kiss Gábor

Az egységnap alkalmával számos kórus is fellépett

Kiáll az erdélyi reformátusok mellett a Református Egyházak Világközössége

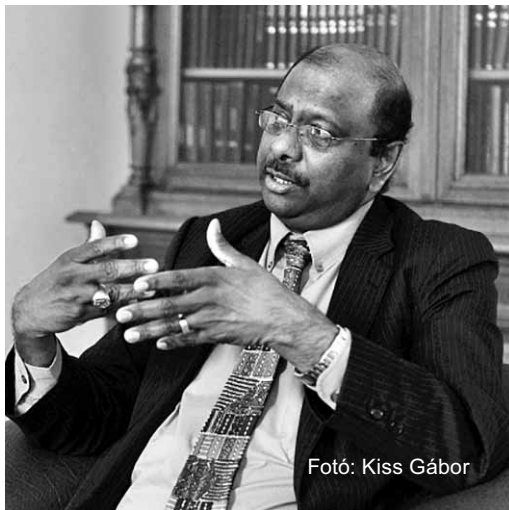
(Folytatás az 1. oldalról)

té teheti a helyzetet, az erdélyiekkel és az itt élő reformátusokkal való szolidaritás jegyében.”

A beszélgetésen kitértek arra, hogy a hívek számának csökkenését többek közt a fiatalok megszólításának nehézségei okozzák, hiszen az iskolákba és egyéb intézményekbe, amelyeket egykor az egyház működtetett, nem kap eléggé kiemelt szerepet a vallásos nevelés.

A restitúció kérdéséről Jerry Pillay elmondta: ebben az ügyben szeretnék végigkísérni az egyházkerületet az akadályokkal tele útnán, hogy az visszaszerezhesse, ami az övé – nemcsak az anyagi javakat, hanem fennhatóságát, a társadalomban betöltött jelentős szerepét. „Az egyház szolgálata és missziós tevékenységei elvesznek az olyan társadalmakban, ahol nem engedik kiteljesedni. Ahhoz szeretnénk hozzásegíteni a református egyházat, hogy Isten híveiként szabadon és akadályok nélkül végezhesse mindazt, amire hivatott” – hangsúlyozta

az elnök. Elmondta, a REV-nek jelentős szerepe van az igazságért, emberi jogokért folytatott harcban, a jobb világ megteremtéséért való munkálkodásban, mindig kiáll a kisebbségek és kirekesztett embercsoportok mellett.

Fotó: Kiss Gábor

Pillay: a világ reformátusai együtt alkotnak egyházat

„Az erdélyi magyarok helyzete nem teljesen új számomra, de különösen megérintett, hiszen a földrajzilag megosztott kisebbségek történelmük szempontjából is elválasztottak, és azért is küzdeniük kell folyamatosan, hogy normális körülmények között élhessenek. Romániában a református egyháznak az a szerencséje, hogy egy nagyobb család tagja, a világ 109 országának több mint 80 millió reformátusa közé tartozik, tehát megvan a lehetőségünk arra, hogy támogassuk az érvényesülésért és befogadásért folytatott küzdelmében” – fogalmazott Jerry Pillay.

A REV elnöke újabb találkozót tervez az egyházkerület vezetőivel, hogy elindíthassák a konkrét intézkedéseket a megbeszélte gondok orvoslásáért. „Lehetőségeink függvényében felajánljuk szolgálatainkat, hogy az egyházkerület kiállhasson az ügyéért, és közösen találhassunk megoldásokat, célokat, amelyek elősegítik a haladást” – szögezte le. Pillay szerint a világ reformátusai együtt alkotnak egyházat, az Erdélyi Református Egyházkerület pedig részese ennek.

Berekméri Gabriella, Kiss Gábor

A szolgáló szeretet reformátori öröksége

Diakóniai találkozó Sepsiszentgyörgyön

Egymás tevékenységeinek megismerésére gyűltek össze református háttérű szeretetszolgálatok munkatársai Sepsiszentgyörgyön. A több mint ötven szolgálattévó a református szeretetszolgálat ötszáz évét boncolgatta.

Sepsiszentgyörgyről, Brassóból, Marosvásárhelyről, Szászrégenből gyűltek össze a sepsiszentgyörgyi Írisz-házban református szeretetszolgálatokkal foglalkozó diakónusok arra a találkozóra, amelyet a Diakónia Keresztyén Alapítvány Sepsiszentgyörgyi Fiókjája szervezett a reformáció 500. évfordulója alkalmából. A találkozón Lukács Olga, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Vallástanárképző Karának dékánja tartott előadást *A szolgáló szeretet reformátori öröksége* címmel. Az előadó szerint a diakónust a szociális munkástól az különbözteti meg, hogy az előbbinek missziós kapcsolata is van, keresztyén missziót végez, keresztyéni szeretettel viszonyul másokhoz. Nincs misszió diakó-

nia nélkül, diakónia sincs misszió nélkül. A keresztyén egyház megalakulásakor, az egyházi hierarchia kialakulásával a diakónus alárendelt viszonyba került, aki a hospitiumokkal foglalkozott. Ezek fokozatosan átalakultak ispotályokká, kórházakká, szerepük akkor lett hangsúlyosabb, amikor a zarándoklatok elkezdődtek, ezek a házak biztosítottak ellátást a zarándoklatoknak. A diakonális szegénygondozás fokozatosan megszűnt, szociális szerzetesi rend vette át ezt a szerepet. A reformációval mindez megváltozott. Luther a láthatatlan egyházra koncentrált, azt vallotta, hogy hitből fakadnak a jó cselekedetek, a diakónia pedig nem más, mint a hit gyümölcse. A reformáció újra felszínre hozta

a gyülekezeti szegények gondozását, azonban a városi tanácsra bízta azt. Zwingli sem akarta bevezetni az egyházi diakóniát, a világi hatóságra akarta bízni az elesettek helyzetének megoldását. Kálvin azonban más irányba terelte a diakónia és a diakónusok szerepét. Meghatározta a tisztségeket és a munkaköröket a gyülekezetben, amelyek nem alárendeltek egymásnak, az egyik szolgálata kiegészíti a másik munkáját. A diakónusokat a lelkész ajánlására a városi tanács nevezte ki.

Erdélyben a második erdődi zsinaton határozták meg a diakónus feladatát, aki segítette a lelképásztoroknak a gyóntatásban, a reformáció térhódításával ez a szerepkör fokozatosan átalakult lelkipásztorsággá. A szeretetszolgálatot világiak gyakorolták, akik ispotályokban dolgoztak. Ezeket az ispotályokat adományokból tartották fenn, amelyeket a világiak az egyháznak adtak, az egyház pedig továbbosztotta a megfelelő helyre ezeket. Erdélyben az igazi változás az 1800-as években következett be, gyámegyletek jöttek létre, 1881-ben pedig a zsinat elrendelte, hogy minden gyülekezetben legyen dékán. A zsinat szerint ők rendezték a pénzügyi feladatokat, amelyeknek egy-egyede iskoláknak ment, egy-egyede szegény egyházközségek támogatására, kétfelét pedig a gyülekezet szegényeinek a támogatására. 1859-ben jött létre az Országos Protestáns Árvaház, 1883-tól indult be a vasárnapi iskola, amelynek népnevelő jelle-

ge volt. 1903-ban az Egyetemes Konvent bizottságot alakított a diakonisszaképző megszervezésére, utána lettek intézmények, amelyekben elhelyezkedhettek.

Kovács István diakóniai tanácsos erdélyi részletekkel egészítette ki az előadást. Elmondta, Erdélyben is létezett diakonisszaképző, amelyet a kommunista állam zárt be, több mint száz diakonisszát képeztek itt ki, akik közül még ma is élnek néhányan. Az ő szolgálataikat folytatják azok, akik ma diakóniai munkát végeznek, bár más körülmények között, hiszen a Kolozsváron, a 20. század elején képzett diakonisszák önkéntes szolgálatot vállaltak, ma már juttatásokért végzik ugyanezt a munkát képzett szociális munkások, ápolónők.

Makkai Péter, az Írisz-ház igazgatója felszólalásában hangsúlyozta, a találkozó célja, hogy egymást megismerjék azok, akik diakóniai tevékenységet folytatnak.

A találkozó végén bemutattak azok az intézmények, akik a találkozón jelen voltak: a Bonus Pastor Alapítvány, Szemerjai Református Egyházközség, a brassói Reménység Háza, a Diakónia Kapernaum Alapítvány, a Diakónia Keresztyén Alapítvány Brassói Fiókszervezete, a szászrégeni fiókszervezet, a Marosvásárhely-Gecse utcai Ref. Egyházközség diakóniai munkatársa, valamint a DKA Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezete.

Kiss Gábor

Házsongárd: Megújult Szenczi Molnár síremléke

(Folytatás az 1. oldalról)

kat keressen irodalmi és tudományos terveihez. Altdorfban megszerkesztette latin–magyar és magyar–latin szótárát. 1606-ban elkészült zsolnártárfordításaival, ekkor már a tudományos élet elismert alakja volt. Marburgban előbb Károlyi Gáspár bibliafordítását dolgozta át, majd közzétette nyelvtanát, és újból kiadta szótárát. Munkáinak visszhangja támadt Magyarországon is, ám hiába jött haza, úgy vélte, magyar kulturális-irodalmi misszióját csak német földön tudja megvalósítani. 1619-től Heidelbergben élt, de 1622-ben a harmincéves háború során a várost kifosztották, Szenczi Molnárt kirabolták. Elmenekült Hanauba, majd ellátogatott Hollandiába, Bethlen Gábor megbízásából lefordította Kálvin Institutióját. 1624-ben Bethlen meghívására végleg hazatért Magyarországra. 1629-ben Kolozsvárra költözött, itt hunyt el 1634-ben.

A rövid történeti áttekintőt követően a diákok megkoszorúzták a síremléket, a jelen levő Benkő Samu történészprofesszor pedig arra kérte a hallgatóságot, énekelje el a 90. zsolnárt. „A kommunista rendszerben nem volt szabad sem a Himnuszt, sem a Szózatot elénekelni. Csupán a református himnusz maradt számunkra. 1984-ben – Szenczi Molnár halálának 350. évfordulóján – a Kriterion szerkesztésében akkor publikáltam Szenczi Molnár levelezését, a szövegbe pedig soronként loptam be a *Teben ned bíztunk eleitől fogva* szövegét. Közel állt

hozzám a nagy reformátor, mert 1946-ig református kollégistaként a mi feladatunk volt a síremlék gondozása” – mondta elérzékenyülve a 90. évét taposó akadémikus.

Az ünnepség keretében a diákok megkoszorúzták a felújított Szenczi Molnár-síremléket

A reformáció első bölcsőhelyei

A Nagyenyei Ref. Egyházmegye a reformáció 500. évfordulója alkalmából nagyszabású konferenciasorozatot szervezett az alvinci Martinuzzi-szálló termében. Az igényesen összeállított, színvona-

las tanácskozáson számos lelkipásztor, valamint több külföldi és hazai előadó vett részt. Az előadások négy téma köré csoportosultak. 1. Az erdélyi reformáció és európai kapcsolatai a 16–18. században, 2.

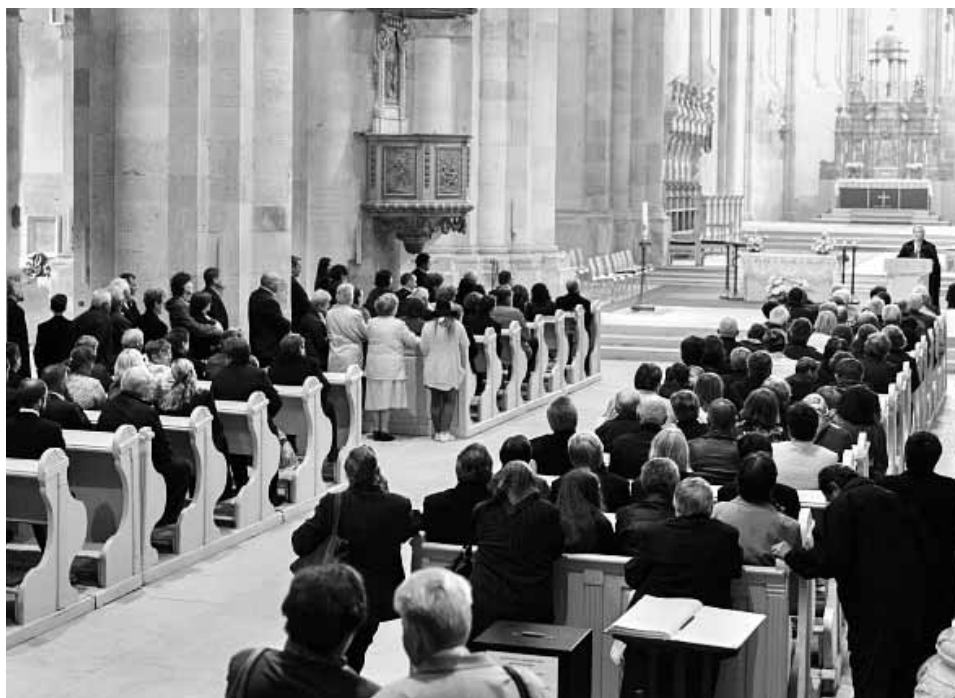
Az erdélyi reformáció etnikai háttere, szászok, magyarok és románok. Kölcsönhatások, ellentétek, 3. Az erdélyi reformáció 18. századi önmeghatározása: pietizmus, peregrináció és felvilágosodás, 4. Sokszínűség és tolerancia. A reformáció harmadik ága (anabaptisták, unitáriusok, szombatosok).

A rendkívül érdekesítő előadásokat kérdések és hozzászólások követték. Az előadások közül kiemelném a következőket: *Protestáns szimbólumok a magyar heraldikában* (Feiszt György), *A Gyulafehérvári Káptalan felbomlásától a Gyulafehérvári Egyházmegye kialakulásáig: a szász-magyar Alvinc szerepe a református adminisztráció kiépítésében* (Dr. Gudor Kund Botond), *Felekezeti és tudósság: Buczy Emil levele-*

zése Kazinczyval (Dr. Szabó Emília), *Erdély mint hallei protestáns missziós terület a 18. században* (Dr. Verók Attila), *Hutterita, habán életmód és kézművesség kutatásának legfrissebb eredményei* (Dr. Ridovics Anna). A napot *Az alvinci magyar múlt emlékei* című kiállítás és klasszikus zeneszámokból összeállított hangverseny zárta.

A rendezvény második napján a vajasdi templom kertjében Kató Béla püspök kopjafára helyezett plakettet avatott fel, amely a reformációnak állít emléket. Ezt követően a püspök a gyulafehérvári templomban hirdette meg az ígét, ezt kopjafaavatás követte a templomkertben, majd a résztvevők megtekintették a gyulafehérvári megyei múzeumban szervezett *A hallei pietizmus* című kiállítást. Az érdeklődők az enyedi Inter Art és a gyulafehérvári múzeum rendezte református templomképeket ábrázoló tárlatot is megcsodálhatták. A rendezvénysorozatot a gyulafehérvári művelődési házban a reformáció 500. évfordulója tiszteletére rendezett művészi előadás zárta.

Józsa Miklós

Református ünnepi istentiszteleten a gyulafehérvári római katolikus székesegyházban

Diakóniai munkapontot avattak Mezőpanitban

A Diakónia Keresztyén Alapítvány 51. munkapontját nyitották meg hivatalosan május 13-án Mezőpanitban. Az otthoni beteggondozó szolgálat elindítása a községben régóta fennálló igényre ad választ, de egyben bizonyítéka a helyi önkormányzat és az egyház példamutató együttműködésének is.

Az ünnepi alkalmon Kovács István egyházkerületi diakóniai tanácsos hirdette az ígét. „A diakóniai szolgálat elsődleges célja az, hogy a betegeket lélekben meggyógyítsa” – hangzott el a prédikáció során. A lelkipásztor kitért a diakóniai munka útjába gördülő akadályok hosszú sorára, majd kijelentette: a Krisztustól kapott szeretet jegyében a világ bármilyen nehézségét le lehet győzni.

„A mai nap sokunk számára felelet az elmúlt hónapok imáira, kézzel fogható bizonyossága Isten végtelen szeretetének, jóságának és gazdagságának” – jelentette ki köszöntőbeszédében Kovács Tibor helybeli lelkipásztor. Úgy vélte, a széthúzás és önzés korában a község gyülekezeteinek tagjai Isten gyermekeiként a Diakónia Alapítvánnyal karöltve az igazi összefogás példáját mutatják.

Dr. Hegedűs Lajos, a diakónia országos koordinációs igazgatója a szervezet 16 éves működésének eredményeiről számolt be. Elmondta: nyolc megyében 51 munkapontot működtetnek, az alapítvány 114 alkalmazottja 150 ezer alkalommal látogatott meg kb. 15 ezer beteget, idős embert a tavalyi év során Erdély 182 településén. A diakóniai munkát küldetésnek nevezte, amelynek a végzéséhez, az akadályokkal való

Fotó: Birton Miklós

Az ünnepségen a mezőpaniti kórus szolgálatát hallgathatták az egybegyűltek

megküzdéshez a gyülekezet segítségét és támogatását kérte, hiszen „a diakónia létének értelme a cselekvés, a jótettek végzése”.

Bodó Előd Barna polgármester beszédében rámutatott: a falvak gyülekezetei eddig is segítettek a betegeken, rászorulókon, a mezőpaniti diakóniai munkapont létesítése pedig a község öt falujának, a gyülekezeteknek, polgármesteri hivatalnak és a Diakónia Alapítványnak a példaértékű összefogását bizonyítja. „Az állam mellőzöttként, mostohagyermekként tekint a diakóniai szolgálatra, csak nagy harcok árán nyújt

némi támogatást” – hívta fel a figyelmet a fel-sőbb hatalom közömbösségére a polgármester.

Az alapítvány marosvásárhelyi fiókszervezete nevében Ábrám Noémi ügyvezető igazgató köszöntötte az egybegyűltek. Beszédében gazdag faluként jellemezte Mezőpanitot, ez a gazdagság pedig abból fakad, hogy a falu hitre építi a jelenét és a jövőjét.

Az újonnan alapított munkapontot Jakab István maros-mezőségi esperes áldotta meg. Az ünnepségen a mezőpaniti kórus szolgálatát hallgathatták meg az egybegyűltek.

Berekméri Gabriella

Család: elköteleződés, tisztelet, megbecsülés

Kalotaszegi nőszövetségi találkozó Gyaluban

A közelmúltban Gyaluban került sor a Kalotaszegi Ref. Egyház-megye nőszövetségi találkozójára. Az összejövetel során a résztvevők a család témáját járták körbe.

Az alkalom áhítattal kezdődött, ahol az ígét Nyeste Csaba gyalui lelkipásztor hirdette. Ezután pár mondatban bemutatta a települést: Gyalu egykor mezőváros volt, ma hétezer lakosa van, de csak 600

lélek református, tizenegynéhány katolikus, a többi román.

Kupa Melinda, az egyház-megye nőszövetségének elnöke asszonya, majd Lukács Mária, az egyházkerület Észak-Erdélyi Régiós Nőszövetségi elnöknője köszön-

tötte az egybegyűltek. Vincze Mínya István esperes hangsúlyozta: a mai családok elvesztették a keresztyén jellegüket, és imádkozni kell azért, hogy a keresztyén modell megmaradjon. Az ilyen család ismérve, hogy a tagok szívért a szeretet köti össze.

A *Családban élni napjainkban* címmel dr. Kovács Réka pszichológus, pár- és családterapeuta, a Sapientia EMTE tanársegédje tartott előadást. A többgyerekes édesanya, református tiszteletes asszony előadásában beszámolt néhány statisztikáról: Magyarországon sajnos a házasságok fele válással végződik. Romániában valamivel jobb a helyzet: itt csak az egyharmada, ami szintén magas aránynak számít. Terapeutaként legtöbbit azzal tud segíteni a hozzá fordulóknak, hogy harmadik félként belép a párok életébe, és segíti őket a kommunikációban. A legnagyobb probléma a házasságok zátonyra futásában, hogy a házaspárok naponta érdemben csak négy percet beszélgetnek, ami nagyon kevés egy jó házasság fenntartásához. Tanácsa szerint hetente

legalább 1,5 órát töltsenek együtt kettesben, és 2–3 havonta egy-két napra utazzanak el valahová, ahol csak egymással foglalkoznak. Ugyanakkor a családban fontosnak kell lennie az elköteleződésnek, a lojalitásnak, az összetartásnak, tiszteletnek, egymás megbecsülésének. Véleménye szerint nemcsak érzelmi alapon kell házasságot kötni, hanem állandóan szem előtt kell tartani, hogy elköteleződtek egymás mellett. Az előadó hangsúlyozta: a fenti szempontokat figyelembe véve elsősorban Isten kell harmadik félnek behívni a házasságba, és imádkozni, hogy ő adjon bölcs gondolatokat, megoldási javaslatokat. A gyakorlati tanácsokban is gazdag előadás után a szervezők szépirodalmi összeállítással kedveskedtek az egybegyűlteknek, amely a *Család: fény, meleg, nyugalom* címet viselte. A kihelyezett perselyben összegyűlt adományokkal a szervezők Pataki Boróka, Pataki Levente bogártelki lelkipásztor lányának műtétjét támogatták.

Becske Adrienn

Hírek – Események

• **CSAKIS Kézdivásárhelyen.** Második alkalommal szervezik meg július 7–9. között a Családok Keresztjén Fesztivált. A sportcsarnokban és környékén megtartandó eseménnyel a szervezők egy nyári pihenési és töltökeztési lehetőséget szeretnének biztosítani a családok-

Indulj el egy úton!

Ilyenkor, amikor a tavasz nyárra vált át, indítjuk Isten felé, az Élet felé ifjú konfirmálók rajját. Nemrég részese lehettem egy ilyen útnak indítási búcsúceremóniának. A székelyudvarhelyi belvárosi gyülekezetnél immár hagyománnyá vált, hogy ez pár napos táborozás alkalmával történik meg. Így volt ez idén is, amikor a konfirmandusok egy csodaszép faluban, Lókodban élték át a búcsú, az útnak indulás misztériumát. Ferkó Andor lelkész, Peres Gabriella kántor, Szécsi Mózes főgondnok és jómagam presbiterként segédkeztünk megélni, megéltetni a felemelő pillanatokat. De a legnagyobb segítséget az udvarhelyi SZIKE-csoport ifjai nyújtották. Biztos vagyok abban, hogy ezek az induló ifjak ép, derűs lélekkel, felkészülve, biztonságosan haladnak majd az Atya Isten felé vezető napsugárnyalábon a hit szárnyain. Isten áldása legyen veletek, kedves barátaim, az élet hosszú útján! Köszönöm, hogy együtt lehettünk e nagyszerű pillanatokban.

Lőrincz József

Az igazak közt boldogan járok

A Brassói Ref. Egyházmegye nőszövetségi találkozóját Medgyesen szervezték, ahol mintegy 130-an gyűltek össze. Kőnczei Katinka brassó-belvárosi gyakornok ígéhirdetése után Márk László Gyula négyfalusi lelkipásztor Posztós Lenke *Lélekvirágaim* című verseskötetét mutatta be. A szerző verseiben Isten szeretetéről ír rácsodálkozva a kegyelemre és az irgalomra. Magáról így vall: „az Úrnak megtért lánya vagyok. Szeretem a természetet, minden állatot, mindent, amit Isten keze alkotott. Vidám, nyílt a barátságra, érzékeny vagyok, s érdeklődök a csodákra. Az emberekről – mit felelhetek? Az igazak közt boldogan járok-kelek.

nak. A fesztivál programja és légköre kimondottan keresztyén lesz: áhítatokkal, előadásokkal, lelkigondozói és fórumbeszélgetésekkel kívánják erősíteni a házasságokat. Emellett sok játék, gyerekfoglalkozás, ifjúsági program, vetélkedő, sport és koncertek várnak a vendégekre. A fesztivál fő előadója dr. Komlósi Piroska családterapeuta. Esténként zenei élményt szolgáltat a Reménység együttes, Csiszér László és Szabó Balázs. A részletes program a <http://www.csakis.net> oldalon érhető el, illetve az esemény Facebook-oldalán.

• **Generális vizitáció Kovásznán.** A Kézdi-Orbai Ref. Egyházmegyébe kebeleztet egyházközséget látogatta meg az egyházkerület vizitációs bizottsága. A bizottság számba vette az egyházközség ingó és ingatlan javait, ellenőrizte az adminisztratív és lelki élet tevékenységeit, majd találkozott az egyházmegye lelkészi karával és az istentiszteleten a gyülekezettel együtt hálát adott az ott folyó áldásos munkáért. Igét hirdetett Szegedi László generális direktor, majd Kató Béla püspök szólt a jelen levő gyülekezetnek. Balogh Zoltán esperes köszöntése után Szegedi László a lelki életről számolt be. „A mi szolgálatunk legfőbb parancsa: nem mondhatunk le azokról sem, akiket sosem látunk a templomban” – hangsúlyozta a Szegedi, majd az egyházkerület főgondnoka, Fekete P. P. János összegezte tapasztalatait. A találkozót a vasárnapi iskolások és a fiatalok énekkara, valamint a lelkészek kórusa tette még ünnepélyesebbé. (B. E.)

És hogy a többivel miként állok? Megvallom, itt még egy csodára várok! Gondolataimról, ha nincs kinek szólnom, veszem a tollat és versbe foglalom. Minden ember, aki egyet érez velem, az nekem is barátom, nekem is testvérem. Ha netalán úgy tűnik, hogy szüksézárvoltam, verseim majd többet elmondanak rólam.” A program népdalénekléssel folytatódott Vajda Szilvia kisiskolás előadásában. Majd a marosvásárhelyi vonósnégyes, Tiberius Quartet koncertjére került sor Mozart és Brahms műveiből.

Délután Lukács Olga egyháztörténész *Erdélyi református nagyasszonyok* címmel tartott előadást, amelyben Lorántffy Zsuzsanna, Lónyai Anna és Bornemissza Anna fejedelemsasszonyok, valamint Petrőczy Kata Szidónia költőnő életéről hallhattak a résztvevők. Az említett asszonyokban közös: hűség a családnak, az egyháznak és a nemzethez. Kitértek a megpróbáltatások idején. Hithű reformátusként támogatják az egyházat, az iskolákat és a könyvnyomtatást.

A résztvevők egy-egy könyvjelzőt, ígés kártyát és szív alakú kispárnát kaptak útravalóul. Isten áldását kérik a házigazdák életére és szolgálatára az ige szavával: „A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel!” (Fil 4,23).

Kőnczei Katinka

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudjátuk, hogy

Hegy István

volt alcsiki és csíkszeredai nyugalmazott református lelkipásztor

életének 75., házasságának 37. esztendejében, türelemmel viselt hosszas betegség után 2017. május 14-én elhunyt.

Folyó év május 18-án helyezték örök nyugalomra a csíkszeredai református templomból a Kalász negyedi temetőbe.

A gyászoló család

Isten akaratát elfogadva tudatjuk mindenkiel, hogy

Varga László

református lelkipásztor

május 28-án, életének 90. évében küldetését befejezte, hazahívta Teremtője. Úgy lépett át az ő Urához, ahogy mindig is kérte, betegség és fájdalom nélkül.

Szolgálati helyei voltak: Abrudbánya, hét és fél év romániai börtönökben, Magyar-sülye, Magyarpalatka, Somkerék, Marosfalu, Marosvásárhely-Cserealjja.

Temetésére június 1-jén került sor Marosvásárhelyen a református temetőben. Emelke legyen áldott!

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár

Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.

Telefon: 0731-019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református

Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán